

**Звіт про управління
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"**

до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

Звернення керівництва

Демонструючи свою прихильність принципам прозорості та корпоративної відповідальності, представляємо зацікавленим сторонам цей звіт про управління, який охоплює період діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" з 01 січня 2023 року по 31 грудня 2023 року.

Метою підготовки звіту є розкриття інформації про управлінські, економічні, фінансові, екологічні, кадрові та соціальні аспекти діяльності ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН", що дозволить користувачам приймати обґрунтовані рішення на основі розуміння діяльності Товариства, ризиків і можливостей, пов'язаних з його бізнесом, а також його планів та перспектив розвитку.

Сподіваємось, що інформація, наведена у цьому звіті, буде корисною для наших партнерів та інших користувачів, які хочуть ознайомитись з результатами нашої діяльності та зрозуміти наші цінності і наміри.

Генеральний директор
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes.

Олег Сухов

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛІТАН», код ЄДРПОУ 36440036, (надалі - Товариство) за організаційно-правовою формою є товариством з обмеженою відповідальністю, діючим в Україні.

Дата первинної державної реєстрації 16.03.2009 року.

Товариство не має філій та інших структурних підрозділів.

Комерційна діяльність Товариства повністю відповідає застосованим міжнародним і національним зобов'язанням по боротьбі з корупцією, хабарництвом, відмиванню грошей і дотриманню торгових санкцій, в т. ч. з урахуванням вимог:

- Постанови Кабінету Міністрів України "Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна" від 03 березня 2022 року №187;

- Закону України "Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів" від 03 березня 2022 року № 2116.

Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань видами діяльності Товариства є:

45.11 Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами (основний);

45.19 Торгівля іншими автотранспортними засобами;

45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів;

46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;

46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;

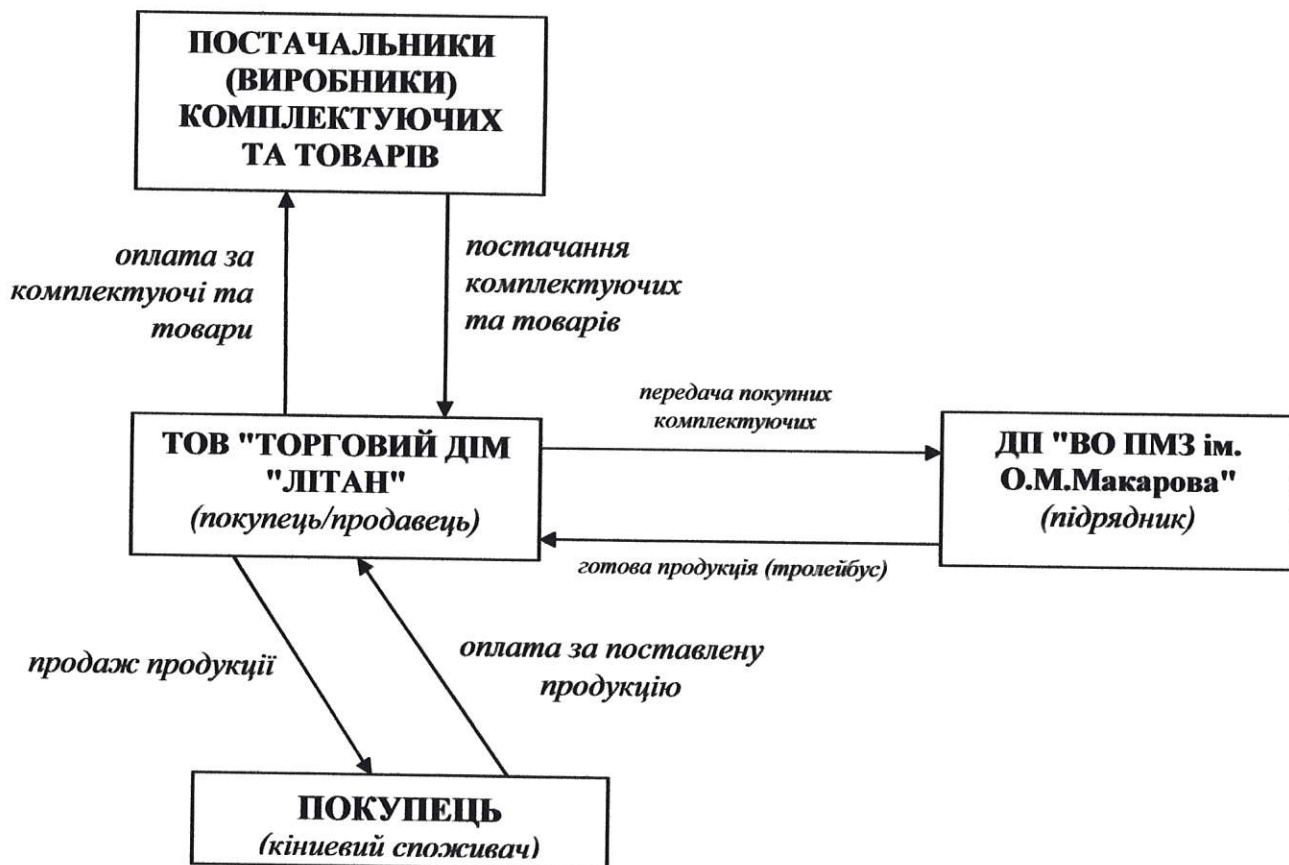
46.44 Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення;

46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.

СХЕМА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

Місія Товариства:

- постачання, гарантійне та сервісне обслуговування міського пасажирського електричного транспорту (нові тролейбуси моделі "ДНПРО-Т203" та автобуси);
- постачання трамваїв, тролейбусів та автобусів, які раніше експлуатувалися в країнах ЄС;
- постачання запасних частин та комплектуючих для тролейбусів, що експлуатуються комунальними підприємствами.

Основні цінності Товариства:

- якісне відношення до своєї роботи;
- робота з колегами для досягнення кінцевого результату;
- відкритість новим ідеям, які можуть принести користь Товариству;
- адаптивність Товариства і персоналу до швидко мінливого зовнішнього середовища;
- бажання розвивати та підтримувати людей, які працюють на Компанію

Ринок тролейбусів в Україні в 2023 році

Другий рік повномасштабного вторгнення загалом продовжив стагнаційні тенденції 2022 року з дуже обмеженим оновленням рухомого складу в містах України.

В 2023 році українські міста отримали 52 одиниці рухомого складу, з яких 28 нових та 24 вживаних. Вінниця та Чернівці продовжили купувати в невеликих кількостях нові тролейбуси за кошти місцевих бюджетів - як і торік, це стали PTS T12309 броварського виробника "Політехносервіс" в кузовах турецького виробника АКІА. Також, відновив закупівлі нового рухомого складу Чернігів, придбавши 6 тролейбусів Еталон T12110 «Барвінок» місцевого виробника. Крім цього, Чернігів запустив процес закупівлі тролейбусів із автономним ходом нової моделі - T12220. Перший тролейбус вже проходить випробування, однак формально місту не переданий, тому в статистику не врахований.

На відміну від останніх років (включно з 2022 роком), закупівлі нових тролейбусів за кошти міжнародних фінансових організацій (МФО) суттєво зменшились, оскільки довоєнні контракти уже виконано, а нові закупівлі були оголошені вже в 2023 році. В 2023 році за кошти МФО було отримано лише 7 тролейбусів Дніпро T203, їх отримав Миколаїв - наступного року очікуємо більше. Станом на кінець 2023 року, на різних стадіях знаходяться закупівлі тролейбусів для Києва, Запоріжжя, Чернівців, Тернополя, Івано-Франківська, Хмельницького та Миколаєва.

Так само, як і торік, суттєва частка оновлення рухомого складу припадає на вживані тролейбуси.

В 2023 році всі вони були придбані за бюджетні кошти, гуманітарної допомоги не було. Найбільше тролейбусів отримала Вінниця - 14 Solaris Trollino 12 з Любліна, Польща. Ще два Solaris Trollino 12 придбав Луцьк, разом із двома більш старими тролейбусами Jelcz. Крім цього, Івано-Франківськ придбав 3 тролейбуси Volvo

7000AT з Лінца, Австрія, а Хмельницький 1 шт. Škoda 25Tr Irisbus Citelis зі словацького Прешова. В останніх числах грудня Чернівці отримали 2 тролейбуси Solaris Trollino 12.

Протягом 2023 року внаслідок фізичного знищення міста окупантами, було остаточно знищено тролейбусну систему в Бахмуті. З хорошого, можна відзначити, що Чернігів докладає величезних зусиль для відновлення тролейбусної мережі, яка зазнала суттєвих ушкоджень в перші місяці повномасштабного вторгнення, поступово відновлюючи ділянки ліній.

Цьогоріч на тролейбусному ринку компаній-виробників електротранспорту залишились активними Політехносервіс (52% ринку нових тролейбусів), Еталон (22%) та ТОВ "ТД "ЛІТАН" (26%).

У 2023 році Компанією було відновлено виробництво тролейбусів "ДНПРО-Т203" на ДП "ВО "ПМЗ" ім. О.М. Макарова" для міста Миколаєва та молдовських Бельців (за кошти ЄБРР).

Для виробництва тролейбусів були використані як старі запаси (кузова білоруського виробника), які були придбані до 24.02.2022 року, так і нові (кузов тролейбуса EV203, виробник ТОВ НТП "ІНФОРМБІЗНЕС", Республіка Молдова).

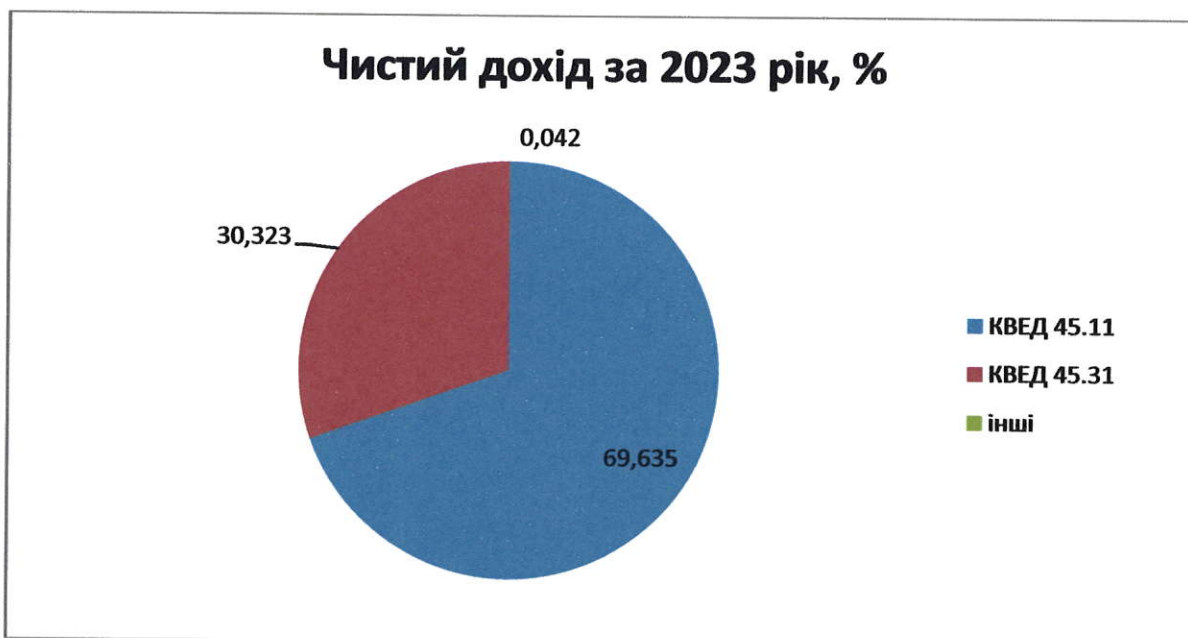
Щодо інших двох українських виробників, а саме, Богдан та Електрон, то вони не брали участь в цьогорічних поставках. Доля першого залишається незрозумілою через минулорічну процедуру банкрутства, тоді як другий наразі не має активних тролейбусних контрактів. Не зважаючи на це, обидва виробника пропонували свої тролейбуси в цьогорічних тендерах за кошти ЄІБ.

2. Результати діяльності

Структура доходів ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛІТАН»

за формою №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2023 рік

Рядок 2000 «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)»		
Вид доходу	Сума, тис. грн.	Частка в загальній сумі доходу, %
КВЕД 45.11 «Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами»	62 779	69,635
КВЕД 45.31 «Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів»	27 338	30,323
КВЕД 46.44 «Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення»	1	0,001
КВЕД 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна»	29	0,032
КВЕД 45.20 «Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів»	8	0,009
ВСЬОГО	90 155	100,00

Основну питому вагу (69,635%) в загальній сумі чистого доходу Товариства за 2023 рік займає дохід від продажу міського пасажирського транспорту (КВЕД 45.11).

Доля Товариства на ринку продажу тролейбусів в Україні у 2023 році складає $\approx 26\%$ (модель "ДНІПРО-Т203").

В 2023 році Товариством було продано (поставлено):

- 7 тролейбусів моделі "ДНІПРО-Т203" (на базі кузова МАЗ) для м. Миколаїв та 1 тролейбус моделі "ДНІПРО-Т203" (на базі кузова ЕУ20) для м. Бельці (Республіка Молдова) (в 2022 році - 3 нових тролейбуса для м. Миколаїв);

- 6 автобусів MAN Lion's Citi A21 та 4 автобуса Mercedes-Benz O530, які раніше експлуатувалися в країнах ЄС, для м. Біла Церква.

В порівнянні з 2022 роком чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2023 році збільшився на 45 315 тис.грн.

Динаміка змін доходу по видам продукції (робіт, послуг) наведена у Таблиці 1.

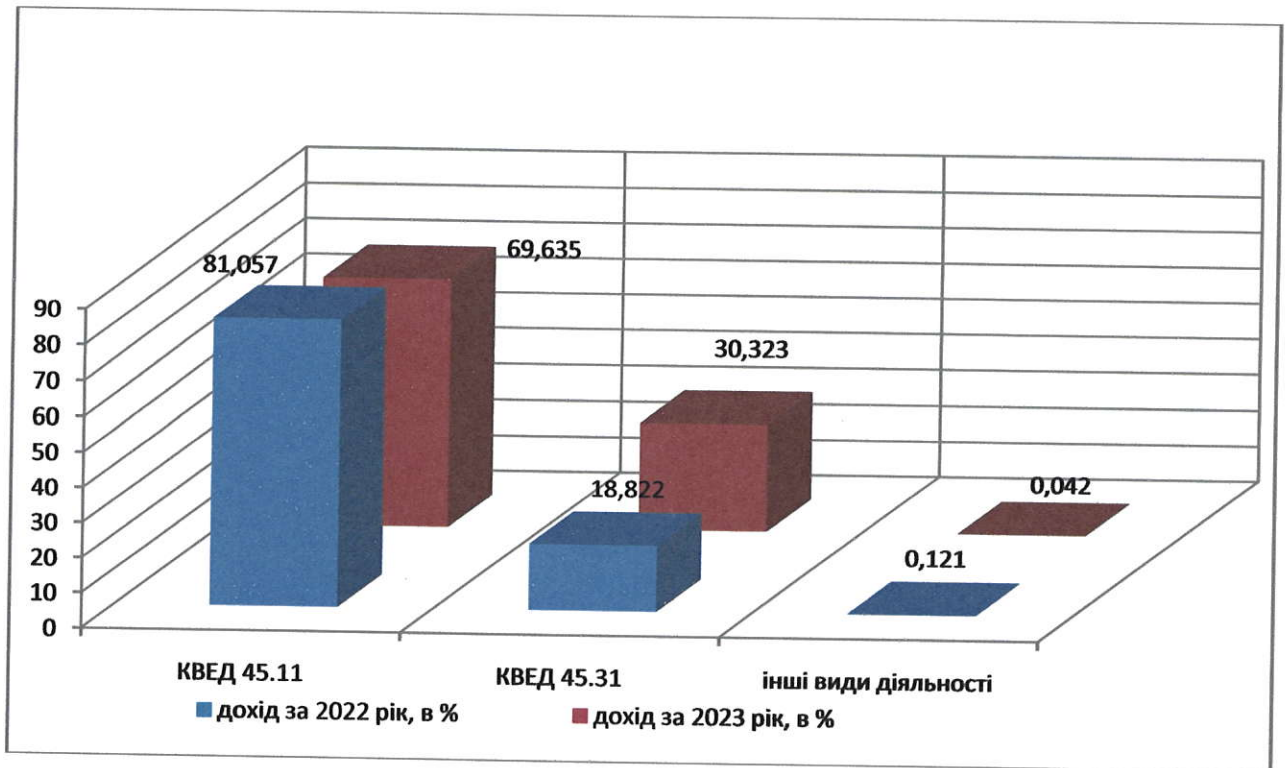
Таблиця 1

Види продукції	за 2022 рік			за 2023 рік		
	Нат од.	тис.грн.	%	Нат од.	тис.грн.	%
Тролейбуси "ДНІПРО-Т203"	3	16 359	36,483	8	48 074	53,324
Трамвайні вагони Tatra KT4D	5	19 987	44,574	0	0	0
Автобуси	0	0	0	10	14 705	16,311
Деталі та приладдя для транспортних засобів	тис.грн.	8 440	18,822	тис.грн.	27 338	30,323
Посуд та столові приладдя	тис.грн.	2	0,005	тис.грн.	1	0,001
Надання в оренду нерухомого майна	тис.грн.	29	0,065	тис.грн.	29	0,032
Технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів	тис.грн.	23	0,051	тис.грн.	8	0,009
ВСЬОГО	X	44 840	100,00	X	90 155	100,00

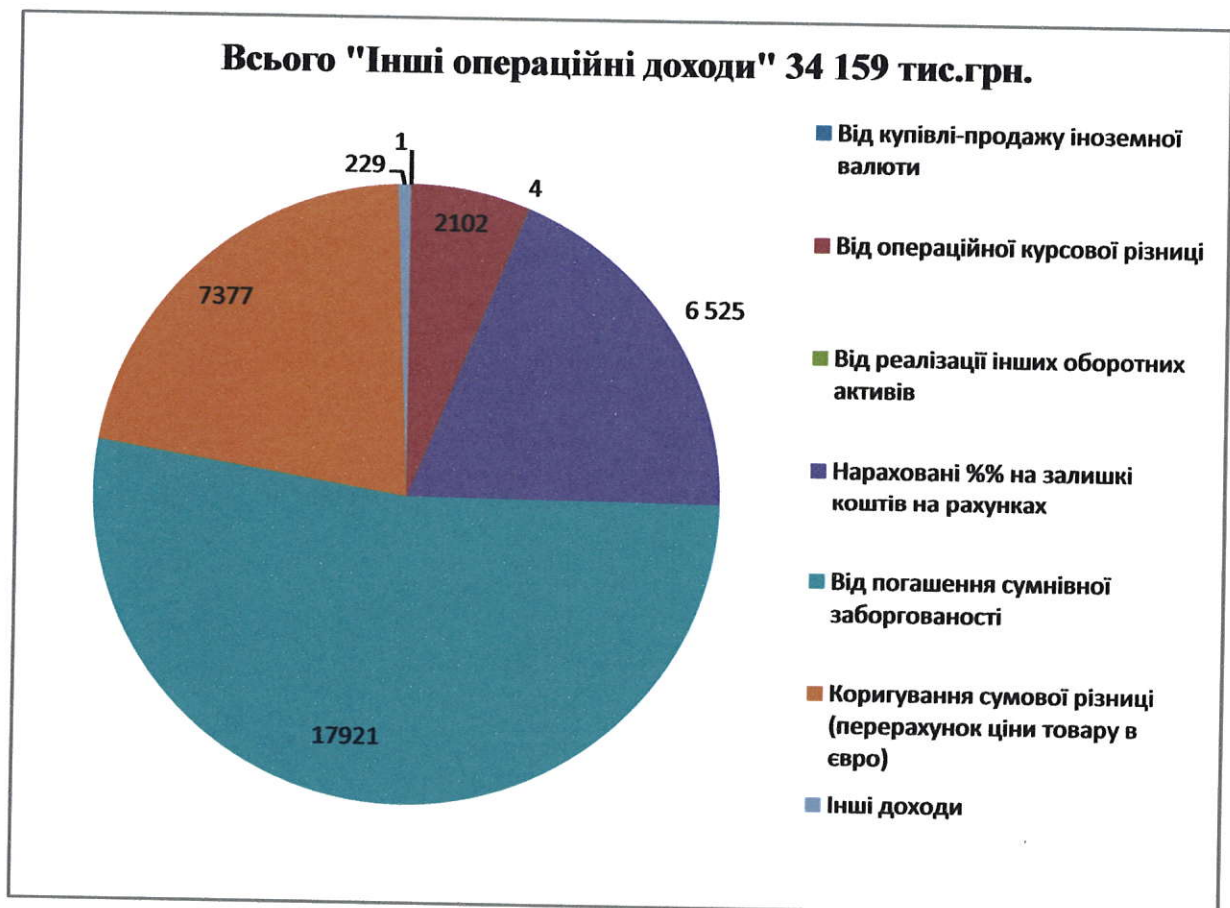
Динаміка змін по видам доходу (в розрізі КВЕД) наведена у Таблиці 2.

Таблиця 2

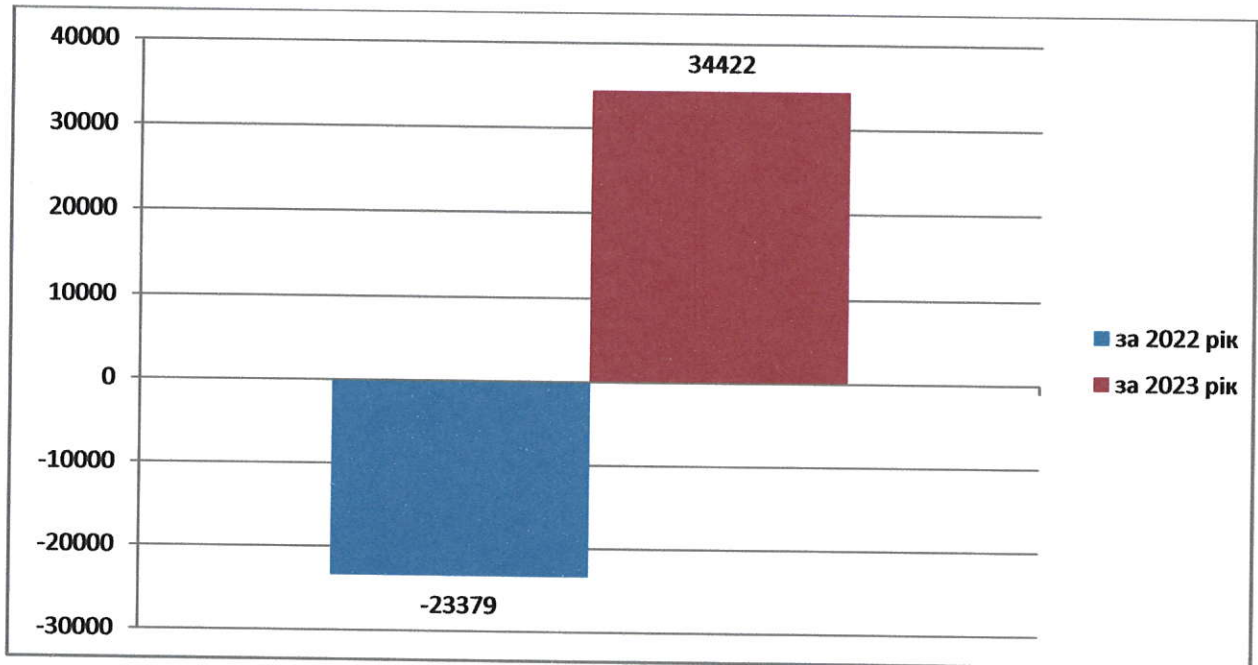
Вид доходу	2022 рік, тис.грн.	2023 рік, тис.грн.	Різниця (+/-), тис.грн.
КВЕД 45.11 «Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами»	36 346	62 779	+26 433
КВЕД 45.31 «Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів»	8 440	27 338	+18 898
КВЕД 46.44 «Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення»	2	1	-1
КВЕД 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна»	29	29	-
КВЕД 45.20 «Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів»	23	8	-15
ВСЬОГО	44 840	90 155	X

**Структура інших операційних доходів за 2023 рік
(рядок 2021 «Інші операційні доходи»)**

Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)

Станом на 31 грудня 2022 року залишок нерозподіленого прибутку склав 63 866 тис.грн.

Станом на 31 грудня 2023 року залишок нерозподіленого прибутку склав 94 010 тис.грн.

3. Ліквідність та зобов'язання

Дані форми №1 "Баланс" з річних фінансових звітів Товариства за 2022-2023 роки, тис.грн.

№ рядка у ф.1 "Баланс" (на кінець звітного періоду)	Назва	Рік	
		2022	2023
1010	Основні засоби (залишкова вартість)	163	87
1095	Усього необоротних активів	166	89
1100	Запаси, у т.ч.:	61 217	48 407
1101	Виробничі запаси	49 126	25 595
1104	Готова продукція	12 091	22 812
1165	Гроші та їх еквіваленти	42 113	47 115
1195	Усього оборотних активів	112 005	134 388
1300/1900	Баланс Активу (Пасиву)	112 171	134 477
1495	Власний капітал	63 936	94 080
1695	Усього поточних зобов'язань і забезпечень	48 235	40 397

Поточні зобов'язання Товариства на 31.12.2023 року

тис.грн.

Назва зобов'язання	Сума зобов'язання	у т.ч. за строками погашення		
		до 6 місяців з дати Балансу	6-12 місяців з дати Балансу	більше 1 року з дати Балансу * на вимогу)
Розрахунки з вітчизняними постачальниками	3 252	3 252	-	-
Розрахунки з іноземними постачальниками	26 034	26 034	-	-
Разом по стр.1615 ф.1 "Баланс"	29 286	29 286	-	-
Розрахунки з бюджетом з податку на прибуток	1 151	1 151	-	-
Разом по стр.1620 ф.1 "Баланс"	1 151	1 151	-	-
Розрахунки з учасниками	1 550	1 550	-	-
Разом по стр.1640 ф.1 "Баланс"	1 550	1 550	-	-
Поточні забезпечення на виплату відпусток працівникам	1 859	-	1 859	-
Разом по стр.1660 ф.1 "Баланс"	1 859	-	1 859	-
Розрахунки за авансами одержаними	3 703	3 703	-	-
Разом по стр.1635 ф.1 "Баланс"	3 703	3 703	-	-
Розрахунки з іншими кредиторами	2 388	959	418	1 011*
Інші поточні зобов'язання	460	460	-	-
Разом по стр.1690 ф.1 "Баланс"	2 848	1 419	418	1 011
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	40 397	37 109	2 277	1 011

Оцінка показників фінансового стану (стійкості) Товариства за 2022 та 2023 роки

№ з/п	Показники	Оптимальне значення	2022 рік	2023 рік
1	Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття, ліквідність 1-го рівня), CR	1-2; ↑	2,3	3,3
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (ліквідність 2-го рівня), QR	0,6-1; ↑ (але не більше 2)	1,05	2,1
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (коефіцієнт термінової ліквідності), AT	0,2-0,6; ↑	0,9	1,2
4	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	> 0,5	0,6	0,7
5	Коефіцієнт фінансування	< 1	0,8	0,4

CR >2 та QR >1 може вказувати на неефективне управління поточними (оборотними) активами;

QR < CR є індикатором сильної залежності поточних активів від запасів;

AT >1 може свідчити про неефективне управління вільними коштами.

В цілому всі коефіцієнти ліквідності Товариства станом на 31.12.2023 року відповідають рекомендованим значенням.

Це свідчить про платоспроможність Товариства та дозволяє йому вчасно і в повному обсязі виконувати свої зобов'язання та реалізовувати плани із забезпечення стійкого розвитку бізнесу.

4. Екологічні аспекти

ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" з відповідальністю ставиться до питань, пов'язаних з екологічними аспектами господарської діяльності. Всі операційні процеси проєктуються з намаганням зменшити шкідливий вплив на довкілля.

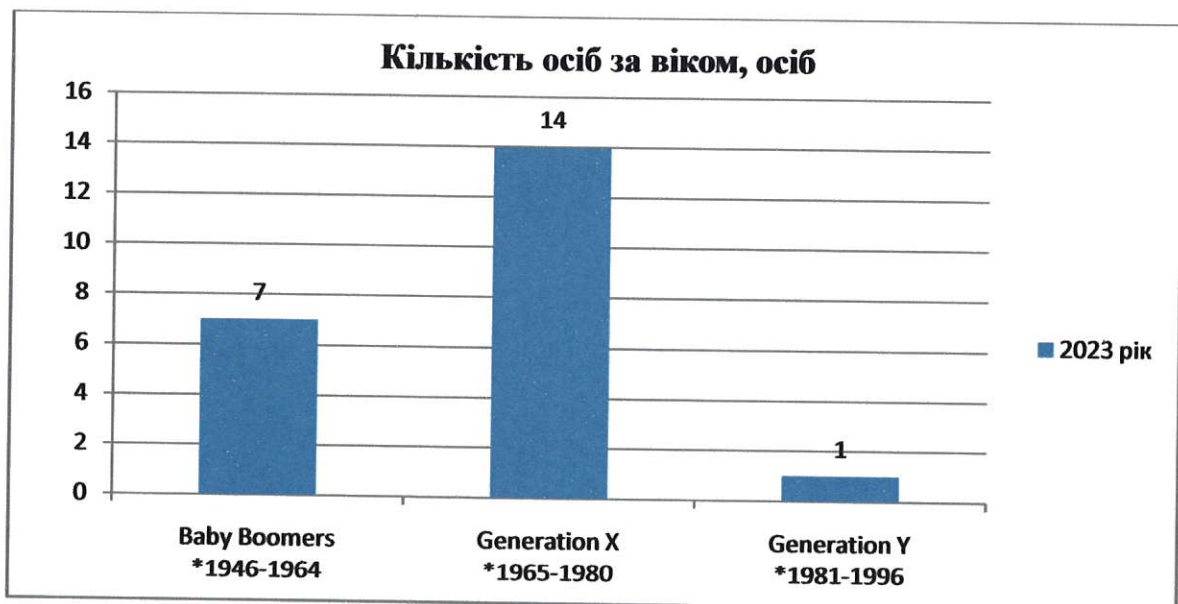
Під час виробництва продукції, зокрема тролейбусів, Товариство дотримується вимог чинного законодавства із захисту довкілля. Всі комплектуючі та складові частини, що використовуються при виробництві продукції, відповідають основним вимогам державної політики України в галузі захисту довкілля. Подальша їх експлуатація здійснюється відповідно до вимог чинного природоохоронного законодавства.

Керівництво та працівники Компанії прагнуть ощадливо використовувати енергетичні ресурси в офісі, оптимізують споживання паперу, забезпечують правильну утилізацію відходів, підтримують локальні природоохоронні ініціативи.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Працівники та їх інтереси є головним і найбільш важливим пріоритетом внутрішньої політики Товариства. Керуючись розумінням соціальної відповідальності бізнесу, Компанія забезпечує високий рівень комфорту і безпеки на робочих місцях відповідно до норм українського законодавства про охорону праці, підтримує гідний рівень заробітних плат.

Станом на 31 грудня 2023 року кількість працівників Товариства складає 22 особи, у тому числі: чоловіки - 13 (59%); жінки - 9 (41%).

Товариство є надійним роботодавцем для різних поколінь та дотримується принципів рівних можливостей працевлаштування. Ми не дискримінуємо кандидатів за статевою, віковою або будь-якою іншою ознакою при прийнятті на роботу. Слід окремо відзначити, що на підприємства гарантовано мають роботу люди з інвалідністю.

Частка жінок на керівних посадах Товариства складає 50% від загальної кількості працівників, що знаходяться на керівних посадах.

ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" забезпечує достатній рівень мотивації своїх співробітників. Заробітна плата виплачується працівникам регулярно два рази на місяць. Також за результатами роботи здійснюється преміювання працівників.

У разі необхідності, працівникам надаються матеріальна допомога та безпроцентні поворотні позики.

Співробітники Товариства у своїй діяльності дотримуються морально-етичних і ділових норм та принципів.

Робота в колективі будується на принципах прозорості, взаємоповаги та партнерства. Між адміністрацією і трудовим колективом укладено Колективний договір. Він регулює права та обов'язки сторін з питань професійних, трудових та соціально-економічних відносин.

6. Ризики

Керівництво Компанії багато уваги приділяє питанням виявлення й оцінювання ризиків, а також вибору доречних методів та інструментів управління ризиками.

Основними ризиками, пов'язаними з фінансовими інструментами Компанії є кредитний ризик, ризик ліквідності та валютний ризик.

6.1 Кредитний ризик

Товариство має ймовірність понести збитки від кредитного ризику, а саме ризику того, що одна сторона не виконає свої зобов'язання по оплаті згідно з контрактних умов. Схильність до кредитного ризику виникає і результаті надання Товариством своїм покупцям відстрочки платежу за товари.

Товариство на постійній основі проводить аналіз дебіторської заборгованості за термінами її погашення. Для невілювання кредитного ризику Товариство створює резерв сумнівних боргів під очікувані збитки у відношенні сумнівної дебіторської заборгованості.

6.2 Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Товариство може зіткнутися з труднощами при виконання своїх фінансових зобов'язань.

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів та інших фінансових ресурсів для задоволення існуючих зобов'язань в момент, коли настає строк їхнього погашення.

Управління поточною ліквідністю Товариства здійснюється шляхом постійного моніторингу своїх активів та поточних зобов'язань та аналізу грошових потоків залежно від очікуваних термінів виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

6.3 Валютний ризик

Валютний ризик - це ризик негативного впливу зміни курсу валют на фінансовий результат Товариства. Товариство є імпортером та експортером і тому дуже схильне до валютного ризику. Тому значні коливання курсу валют можуть привести до погіршення фінансового стану Товариства, росту собівартості продукції, зростання зобов'язань та зменшення прибутку. Тому основним методом управління валютним ризиком Товариства є зменшення відкритих валютних позицій до прийняттого рівня.

7. Дослідження та інновації

Протягом 2023 року Товариство не проводило дослідження, інноваційну діяльність та розробки.

8. Фінансові інвестиції

Протягом 2023 року Товариство не здійснювало власних фінансових інвестицій в цінні папери інших підприємств, асоційовані і дочірні підприємства тощо. Станом на момент підготовки даного звіту про управління не має і не планує створення дочірніх підприємств.

9. Перспективи розвитку

З позиції сьогодення важко оцінити остаточні наслідки військової агресії російської федерації проти України і спрогнозувати короткострокову перспективу розвитку України в цілому и Компанії зокрема.

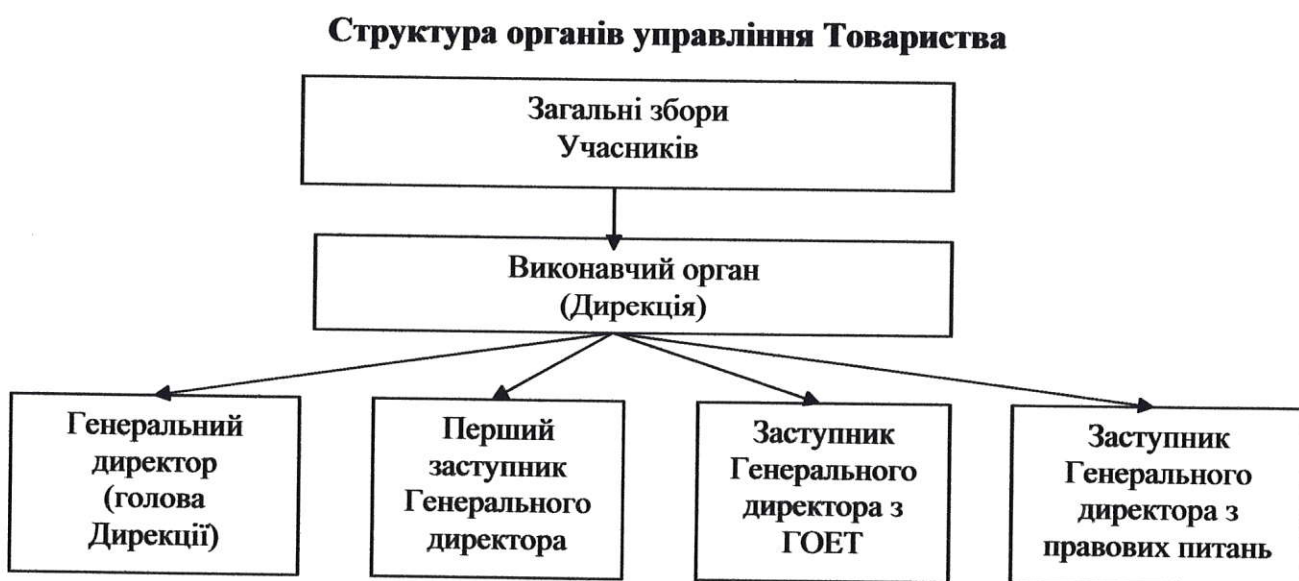
Ключове завдання воєнної економіки - максимально можлива мобілізація матеріальних, фінансових та людських ресурсів.

Основним завданням Товариства на 2024 рік є продовження функціонування Товариства без суттєвої зміни основного напрямку діяльності (виробництво та продаж міського пасажирського транспорту).

Ключовими напрямками діяльності Товариства на 2024 рік є:

- в найближчі терміни завершити виробництво трьох тролейбусів моделі "ДНІПРО-Т203" та здійснити поставку їх поставку в рамках виконання договору №48302/1 від 06.05.2021 на адресу КП ММР "МИКОЛАЇВЕЛЕКТРОТРАНС", м. Миколаїв);
- здійснити поставку 22 одиниць тролейбусів моделі "ДНІПРО-Т203", виготовлених на базі кузова EV203 (виробник ТОВ НТП "ІНФОРМБІЗНЕС", Республіка Молдова) на адресу Примерії мун. Бельць (Республіка Молдова) згідно Контракту №BMSLP01 від 17.07.2023 року;
- пошук нових покупців та участь в у відкритих торгах (закупівлях);
- пошук нових напрямків діяльності Товариства тощо.

10. Корпоративне управління

Станом на 31 грудня 2023 року учасниками та власниками Товариства є громадяни України:

- Сухов Олег Петрович;
- Науменко Дмитро Олександрович.

Кінцевими бенефіціарними власниками Товариства є:

- Сухов О.П., тип бенефіціарного володіння - прямий вирішальний вплив, відсоток частки статутного капіталу в юридичній особі або відсоток права голосу в юридичній особі: 85;
- Науменко Д.О., тип бенефіціарного володіння - непрямий вирішальний вплив, відсоток частки статутного капіталу в юридичній особі або відсоток права голосу в юридичній особі: 15.

В структурі власності ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"» не присутні (не є членами, власниками або учасниками (акціонерами), що мають прямо або опосередковано, частку в статутному капіталі):

- громадяни російської федерації та республіки білорусь;
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства російської федерації та республіки білорусь;
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України чи іншої країни, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі якої є російська федерація, громадянин російської федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства російської федерації.

В 2023 року частина нерозподіленого прибутку в розмірі 4 278,1 тис.грн. була спрямована на виплату дивідендів учасникам Товариства.

Контактна інформація

Товариство з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ ЛІТАН"

Юридична адреса: 49000, м. Дніпро, вул. Криворізька, 1

Фактична адреса: 49101, м. Дніпро, вул. Воскресеньська, 46, прим.52

тел. (+38) 056 790 99 70

Адреса для листування: 49008, Україна, м. Дніпро, а/с 757

E-mail: litan@i.ua або 36440036@ukr.net

Генеральний директор
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"»

Олег Сухов

21 лютого 2024 року